

**«Nr.1008 Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un
aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem materiālajiem
zaudējumiem»
(spēkā no 18.12.2004.)**

Publicēts: Vēstnesis nr.201 17.12.2004

Publicēts: ZINOTĀJS nr.5 10.03.2005

Grozījumi:

MK 25.03.2008. not. nr.208 (L.V., 28.marts, nr.49)

(prot. Nr.72 1.§)

**Izdoti saskaņā ar Sauszemes
transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās
atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19.panta trešo daļu**

Spēkā no 18.12.2004

Saturs

I. Vispārīgie jautājumi.....	3
II. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanai nepieciešamie dokumenti.....	3
III. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtība.....	6
IV. Noslēguma jautājums.....	9

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar cietušās personas ārstēšanu, pārejošu darbnespēju, darbbspēju zaudējumu vai nāvi.

2. Noteikumos lietotie termini:

2.1. apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs – persona, kurai piešķirta apdrošināšanas atlīdzība;

2.2. materiālo zaudējumu apliecinoši dokumenti – kases čeki un/vai darījumu apliecinošas kvītis (oriģināli) ar maksātāja rekvizītiem par saņemtajiem medicīnas un ārstnieciskajiem pakalpojumiem, iegādātajiem ārstniecības līdzekļiem (ārstnieciskajiem preparātiem, zālēm un vitamīniem);

2.3. apdrošināšanas atlīdzības regulārie maksājumi – maksājumi, kurus ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas darbbspēju zaudējuma vai nāves dēļ veic apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

II. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanai nepieciešamie dokumenti

3. Apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs izskata apdrošināšanas atlīdzības pieprasītāja rakstisku iesniegumu par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar cietušās personas ārstēšanu, pārejošu darbnespēju, darbbspēju zaudējumu vai nāvi, ja tas iesniegts triju gadu laikā no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža.

4. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par cietušās personas ārstēšanu, iesniegumam pievieno:

4.1. izrakstus no stacionārās un/vai ambulatorās ārstniecības iestādes slimnieka medicīniskās kartes, ko izsniegusi ārstniecības iestāde, kurā ceļu satiksmes negadījumā cietusī persona nogādāta vai griezusies pati pēc ceļu satiksmes negadījuma;

4.2. izrakstus no stacionārās un/vai ambulatorās ārstniecības iestādes slimnieka medicīniskās kartes, ko izsniegusi ārstniecības iestāde, kurā ceļu satiksmes negadījumā cietusī persona turpinājusi ārstēšanos pēc ceļu satiksmes negadījumā gūtajām traumām;

4.3. dokumentus, kas apliecina ceļu satiksmes negadījumā gūtajām traumām atbilstošu materiālo zaudējumu;

4.4. dokumentus, kas pamato saprātīgus ceļa izdevumus, kas radušies, apmeklējot ārstniecības iestādes.

5. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par cietušās personas pārejošu darbnespēju, iesniegumam pievieno:
- 5.1. darbnespējas A lapas un darbnespējas B lapas kopijas (ja atlīdzību pieprasa cietušās personas darba devējs, nepieciešama tikai A lapas kopija);
 - 5.2. darba devēja izziņu atbilstoši Darba likumam par vidējo izpeļņu pirms ceļu satiksmes negadījuma;
 - 5.3. darba devēja izziņu par cietušajai personai aprēķināto un izmaksāto slimības naudu;
 - 5.4. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu par cietušajai personai izmaksātā slimības pabalsta apmēru (ja atlīdzību pieprasa pati cietusī persona);
 - 5.5. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu par ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas apdrošināšanas iemaksu apmēru par pēdējiem sešiem mēnešiem pirms ceļu satiksmes negadījuma;
 - 5.6. apliecinājumu par cietušajai personai izmaksāto slimības naudu (ja atlīdzību pieprasa cietušās personas darba devējs).
6. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par cietušās personas darbību zaudējumu, iesniegumam papildus šo noteikumu 5.punktā minētajiem dokumentiem pievieno:
- 6.1. Veselības un darbību ekspertīzes ārstu valsts komisijas izsniegtu invaliditātes izziņas kopiju (uzrādot oriģinālu) vai notariāli apliecinātu kopiju;
 - 6.2. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu vai lēmuma kopiju par cietušajai personai piešķirtās/izmaksātās invaliditātes pensijas apmēru vai atlīdzības apmēru par darbību zaudējumu sakarā ar nelaimes gadījumu darbā;
 - 6.3. darba devēja izziņu par darba samaksu (ja cietusī persona turpina strādāt);
 - 6.4. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu par ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas apdrošināšanas iemaksu apmēru (ja cietusī persona turpina strādāt);
 - 6.5. izziņu par saņemtajiem pabalstiem no valsts un pašvaldību budžeta;
 - 6.6. izziņu no augstākās izglītības iestādes, kurā cietusī persona mācījusies līdz ceļu satiksmes negadījumam pilna laika studiju programmā (ja cietusī persona pieprasa atlīdzināt mācību maksu);
 - 6.7. izziņu no izglītības iestādes, kurā cietusī persona turpina mācīties pēc ceļu satiksmes negadījuma nepilna laika studiju programmā (ja cietusī persona pieprasa atlīdzināt mācību maksu);
 - 6.8. dokumentus, kas apliecina mācību maksas samaksu šo noteikumu 6.6. un 6.7.apakšpunktā minētajās izglītības iestādēs (ja cietusī persona pieprasa atlīdzināt mācību maksu);
 - 6.9. izglītības dokumenta kopiju (uzrādot oriģinālu) un iesniegumu par izvēlēto izglītības iestādi un mācību programmu, kā arī dokumentus, kas pamato izvēlētajā jaunās profesijas apguvi, kas savienojama ar pašreizējo veselības stāvokli (ja atlīdzību pieprasa par izdevumiem, kas saistīti ar jaunas profesijas apguvi).

7. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par zaudējumiem sakarā ar cietušās personas nāvi (apbedīšanas izdevumus), iesniegumam pievieno:

7.1. ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušās personas miršanas apliecības kopiju, uzrādot oriģinālu;

7.2. dokumentus (piemēram, kvīts par apbedīšanas pakalpojumu, kapu pārziņa izziņa, izraksts no kapu arhīva grāmatas), kas apliecina apbedīšanas faktu;

7.3. dokumentus, kas pamato faktiski iztērētos saprātīgos izdevumus par cietušās personas apbedīšanu (iesniedz apdrošināšanas atlīdzības pieprasītājs, kurš pieprasījis atlīdzību, kas lielāka par astoņām minimālajām mēnešalgām).

8. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par zaudējumiem sakarā ar cietušās personas nāvi (par apgādnieka zaudējumu), iesniegumam pievieno:

8.1. ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušās personas – apgādnieka - miršanas apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu);

8.2. radniecību apliecinoša dokumenta kopiju (uzrādot oriģinālu) vai notariāli apliecinātu kopiju;

8.3. bērna dzimšanas apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu) vai notariāli apliecinātu kopiju, ja apgādājamais ir bērns vecumā līdz astoņiem gadiem un apdrošināšanas atlīdzības regulārie maksājumi piešķirami arī darbspējīgai atraitnei (atraitnim);

8.4. laulības apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu) vai notariāli apliecinātu kopiju, ja atlīdzību pieprasa atraitne (atraitnis);

8.5. izziņu no vidējās izglītības vai augstākās izglītības iestādes, ja apgādājamais ir bērns un laikā, kad iestājusies apgādnieka nāve, viņš mācījies vidējās izglītības iestādē vai ir bijis augstākās izglītības iestādes pilna laika students un nav vecāks par 24 gadiem;

8.6. Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas izsniegtu invaliditātes izziņas kopiju, uzrādot oriģinālu, vai notariāli apliecinātu kopiju, ja apgādājamais ir darbnespējīgs (invalids);

8.7. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu par ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušās personas apdrošināšanas iemaksu apmēru par pēdējiem sešiem mēnešiem pirms ceļu satiksmes negadījuma;

8.8. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu vai lēmuma kopiju par ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušās personas apgādājamiem piešķirtās apgādnieka zaudējuma pensijas, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta vai atlīdzības par apgādnieka zaudējumu sakarā ar nelaiemes gadījumu darbā apmēru;

8.9. izziņu par saņemtajiem pabalstiem no valsts un pašvaldību budžeta.

III. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtība

9. Apdrošināšanas atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem aprēķina ar dienu, kad radušās tiesības uz to.

10. Apdrošināšanas atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem aprēķina, ievērojot noteikto apdrošinātāja atbildības limitu personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai.

11. Apdrošināšanas atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas ārstēšanu aprēķina, pamatojoties uz iesniegtajiem materiālo zaudējumu apliecinājošiem dokumentiem.

12. Materiālo zaudējumu apliecinājošos dokumentus apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pārbauda un salīdzina ar iesniegtajiem izrakstiem no stacionārās un/vai ambulatorās ārstniecības iestādes slimnieka medicīniskās kartes.

13. Materiālo zaudējumu apliecinājošie dokumenti, kuros norādītie izdevumi tiek atlīdzināti, glabājas pie apdrošinātāja vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojā. Dokumentus, kas neapliecina ceļu satiksmes negadījumā gūto traumu ārstēšanu, apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pēc iesniedzēja pieprasījuma nosūta vai atdod iesniedzējam.

14. Izdevumi par paaugstināta līmeņa pakalpojumiem un netradicionālām ārstēšanas metodēm (piemēram, adatu terapija, biofizikālās metodes, aromterapija, homeopātija, magnētisko impulsu, bioenerģētikas un biorezonanses terapija) tiek atlīdzināti, iepriekš tos rakstiski saskaņojot ar apdrošinātāju vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroju.

15. Apdrošināšanas atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas pārejošu darbnespēju aprēķina, pamatojoties uz šo noteikumu 5.punktā minētajiem dokumentiem.

16. Apdrošināšanas atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas darbnespēju zaudējumu aprēķina, pamatojoties uz šo noteikumu 6.punktā iesniegtajiem dokumentiem. Apdrošināšanas atlīdzības regulāros maksājumus vienam gadam aprēķina, par pamatu ņemot to periodu, par kādu aprēķina un izmaksā valsts (invaliditātes) pensiju vai atlīdzību par darbnespēju zaudējumu sakarā ar nelaimes gadījumu darbā. Ja tiek mainīts valsts (invaliditātes) pensijas apmērs vai atlīdzības par darbnespēju zaudējumu sakarā ar nelaimes gadījumu darbā apmērs vai mainās saņemto darba ienākumu apmērs, apdrošināšanas atlīdzību pārrēķina atbilstoši

minētajām izmaiņām mēneša laikā pēc šo noteikumu 27.punktā minētā atjaunotā iesnieguma un šo noteikumu 5.punktā minēto dokumentu saņemšanas.

17. Apdrošināšanas atlīdzību par zaudējumiem sakarā ar ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas nāvi aprēķina, pamatojoties uz šo noteikumu 7. un 8.punktā minētajiem dokumentiem.

18. Nesaņemto ienākumu daļu, kas katram apgādājamajam pienācās, cietušajam dzīvam esot, aprēķina, dalot bojā gājušās personas nesaņemtos ienākumus ar apgādājamo skaitu, kas palielināts par vienu vienību.

19. Nesaņemtos ienākumus nosaka šādi:

19.1. strādājošai personai – nesaņemtā vidējā izpeļņa, ko atbilstoši Darba likumam, atskaitot nodokļus, aprēķina visi darba devēji, ar kuriem minētajai personai ir bijušas darba attiecības;

19.2. pašnodarbinātai personai – nesaņemtie ienākumi, ko aprēķina, iepriekšējo 12 mēnešu darba ienākumu summu dalot ar mēnešu skaitu un atskaitot nodokļus;

19.3. nestrādājošam pensionāram – noteiktā pensija;

19.4. strādājošam pensionāram – šo noteikumu 19.1., 19.2. un 19.3.apakšpunktā minētie ienākumi (esošos ienākumus summējot);

19.5. nestrādājošai personai – valstī noteiktā minimālā mēnešalga, atskaitot nodokļus.

20. Katram apgādājamam aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzības regulāro maksājumu summa katru mēnesi kopā ar izmaksāto valsts pensijas vai sociālā nodrošinājuma pabalstu nedrīkst būt mazāka par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram no vecākiem ir pienākums nodrošināt bērnam.

21. Ja tiek mainīts noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs, apdrošināšanas atlīdzību pārrēķina atbilstoši minētajām izmaiņām.

22. Ja tiek mainīts valsts pensijas apmērs vai sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs, vai saņemto darba ienākumu apmērs (ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes aprēķināto patēriņa cenu indeksu par iepriekšējo kalendāra gadu, kas aprēķināts, salīdzinot patēriņa cenas kārtējā gada decembrī ar patēriņa cenām iepriekšējā gada decembrī), apdrošināšanas atlīdzību mēneša laikā pēc šo noteikumu 27.punktā minētā atjaunotā iesnieguma un šo noteikumu 8.8. un 8.9.apakšpunktā minēto dokumentu saņemšanas pārrēķina atbilstoši minētajām izmaiņām.

(MK 25.03.2008. noteikumu nr.208 redakcijā)

23. Ja mainās apgādībā esošo personu skaits, apdrošināšanas atlīdzību pārējiem apgādājamiem nepārrēķina, izņemot Civillikumā noteiktos bērna likumiskās izcelšanās gadījumus.

24. Apdrošināšanas atlīdzības regulāros maksājumus veic reizi mēnesī, ja nav panākta cita vienošanās starp apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju un apdrošinātāju vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroju.

25. Apdrošināšanas atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar cietušās personas ārstēšanu, pārejošu darbnespēju, darbspēju zaudējumu vai nāvi, maksā tik ilgi, kamēr pastāv apstākļi, kas dod tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību.

26. Apdrošināšanas atlīdzības saņēmēja vainas dēļ nepamatoti samaksātās apdrošināšanas atlīdzības regulāro maksājumu summas var ieturēt līdz minēto summu pilnīgai dzēšanai. Ja apdrošināšanas atlīdzības regulāros maksājumus pārtrauc pirms visa parāda dzēšanas un minētais atlīdzības saņēmējs nepamatoti saņemtās summas neatmaksā labprātīgi, attiecīgo summu piedzen tiesas ceļā.

27. Lai turpinātu apdrošināšanas atlīdzības regulāro maksājumu izmaksas, apdrošināšanas atlīdzības regulāro maksājumu saņēmējs, pievienojot šo noteikumu 6. un 8.punktā minētos dokumentus, atjaunoto iesniegumu iesniedz:

27.1. mēneša laikā pēc iepriekšējā 12 mēnešu perioda beigām;

27.2. katru gadu laikposmā no 1.janvāra līdz 31.janvārim.

(MK 25.03.2008. noteikumu nr.208 redakcijā)

28. Ja apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs šo noteikumu 27.punktā noteiktajā termiņā bez attaisnojoša iemesla nav atjaunojis iesniegumu par apdrošināšanas atlīdzības regulāro maksājumu turpināšanu, apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs līdz jauna iesnieguma iesniegšanai pārtrauc apdrošināšanas atlīdzības regulāros maksājumus un triju darbdienu laikā nosūta attiecīgu rakstisku paziņojumu apdrošināšanas atlīdzības saņēmējam.

IV. Noslēguma jautājums

29. Noteikumi attiecas uz tiem apdrošināšanas gadījumiem, kuri notikuši pēc šo noteikumu spēkā stāšanās.

30. Šo noteikumu 27.1.apakšpunkts attiecas uz apdrošināšanas gadījumiem, kas notikuši līdz 2007.gada 31.decembrim.
(MK 25.03.2008. noteikumu nr.208 redakcijā)

31. Šo noteikumu 27.2.apakšpunkts attiecas uz apdrošināšanas gadījumiem, kas notikuši pēc 2007.gada 31.decembra.
(MK 25.03.2008. noteikumu nr.208 redakcijā)

Ministru prezidents

A.Kalvītis

Finanšu ministrs

O.Spurdziņš